

(ADVERTENTIE)

(ADVERTENTIE)

Geachte lezer,

nummer 18

Uwist al dat u met Terra Vitalis in zoveel meer investeert dan teakplantages alleen. Door te investeren met Terra Vitalis investeert u in een betere wereld. Dat wil zeggen: een schone wereld, met ruimte voor de generaties die na ons komen. Niet alleen in Costa Rica, maar overal ter wereld. Ook in Birma.

Birma is een van de meest bosrijke en tevens snelst ontboste landen ter wereld. Onder het gewelddadig regime van de Junta worden de natuurlijke teakbossen in Birma in een snel tempo neergehaald.

Hoofd houtcampagne Mirko Marseille van het Burma Centrum vertelt in deze Journal, op pagina 3 tot en met 8, over deze schrijnende situatie in Birma. Hij benadrukt hoe belangrijk het is om gebruik te maken van duurzame alternatieven, want 'een ieder die overtuigd is, is voor ons een winst', aldus Marseille. Ook u, als investeerder gaat 'onbewust' deze teloorgang van Birma tegen, doordat u heel bewust hebt gekozen te investeren met Terra Vitalis in FSC-gecertificeerde teakplantages.

Een keuze waar u geen spijt van zult krijgen. Terra Vitalis werkt samen met de beste mensen en de beste partijen. Op pagina 9 en 10 kunt u weer meekijken over de schouder van een van onze kundige medewerkers, dit maal in Nederland. Zijn naam is Gijsbert van der Woude. Hij is een aanwinst voor Terra Vitalis, omdat hij met zijn bosbouwkundige inzicht en ervaring over de richtlijnen waakt, volgens welke Terra Vitalis wil dat de plantages aangelegd en beheerd worden.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Hans Noomen,
CEO Terra Vitalis BV

TerraVitalis

Terra Vitalis Journal

Terra Vitalis biedt een mooi alternatief voor de rooibouw

Mensenrechten worden er geschonden, dwangarbeid is er aan de orde van de dag en democratie is er een onbekend begrip. Birma, een van de meest bosrijke en tevens snelst ontboste landen ter wereld. Helaas doen ook sommige houtimporteurs in Nederland nog steeds zaken met het land. Ondanks het feit dat ze het militaire regime, de Junta, hierdoor willens en wetens steunen. “Daarom proberen we consumenten en ook houtimporteurs te wijzen op duurzame alternatieven voor teakhout uit Birma”, aldus Mirko Marseille, hoofd Houtcampagne van het Burma Centrum Nederland (BCN). “Dat is ook de reden voor ons om de handen in een te slaan met bedrijven als Terra Vitalis. Wij willen de alternatieven voor Birmees teak onder de aandacht brengen. En Terra Vitalis biedt zo’n alternatief, middels investeringen in FSC-gecertificeerde teakplantages in Costa Rica.”

Birma is voor de meeste Nederlanders de ver van mijn bed show. Ons doel is om de Nederlandse samenleving te informeren over de situatie in Birma. Daarnaast streven wij naar duurzame ontwikkeling, respect voor mensenrechten en democratisering in Birma op diverse manieren”, vertelt Marseille. “Zo gaan we de dialoog aan met bedrijven, instellingen en politieke partijen. We geven voorlichting, staan op beurzen en voeren politieke lobby. Ook voeren we actie bij verscheidene houtbedrijven en bieden we een platform aan de Birmese vluchtelingengemeenschap in Nederland. Binnenkort geef ik een workshop op het Hout- en Meubileringscollege in Amsterdam, aan de studenten die de specialisatie jachtbouw in hun pakket hebben. Deze stu-

denten vormen immers de toekomst in deze sector waar vooral met Birmees teak gewerkt wordt. Wanneer ik hen bewust kan maken van de situatie in Birma en kan informeren over de alternatieven, is dat een positieve ontwikkeling. Onlangs hebben we op de botenbeurs Hiswa in Amsterdam gestaan om mensen te informeren over de situatie in Birma. Daarbij maken we hen duidelijk dat ook zij individueel een verschil kunnen maken door voor hun boot geen gebruik te maken van teakhout uit Birma, maar van één van de alternatieven. Voor ons is een ieder die overtuigd is en geen Birmees teak gaat gebruiken al een winst. Op de lange termijn hopen we natuurlijk dat de import van teakhout uit Birma helemaal wordt gestopt. Helaas is dat erg moeilijk. Nederland voert bij-

voorbeeld wel een ontmoedigingsbeleid, maar zonder sancties.

Toch laten we ons daardoor niet tegenhouden. Zo hebben we nog niet zo lang geleden een tuinmeubelfabrikant weten te overtuigen van de nadelen van Birmees teak. Hij is gestopt met de verkoop van teakhouten tuinmeubels uit Birma.”

Legaal niet altijd goed

Mirko Marseille is somber gestemd over de situatie in Birma. “Momenteel is het nog legaal om Birmees teakhout te importeren. Dat excuus gebruiken veel importeurs nu ook: het is legaal, dus wat is er mis mee? Maar legaal hout is niet per definitie duurzaam. Dat moeten de houthandelaren die doorgaan met de import van conflict hout ook goed beseffen. Ik vind het

© Global Witness

bekrompen dat er importeurs in Nederland zijn die er voor kiezen hiermee in zee te gaan, maar het kan nog erger. Ik kan een voorbeeld noemen van een bedrijf dat de situatie in Birma gewoon volledig ontkent. Dit bedrijf kwam zelfs met een rapport om de inkoop van conflict hout uit Birma te maskeren en goed te praten. De titel van hun rapport zegt eigenlijk al genoeg: ‘Op weg naar duurzaam bosbe-

heer in Birma’. Alsof hout dat afkomstig is uit een dictatoriaal land duurzaam kan zijn. Ook inhoudelijk valt het rapport niet serieus te nemen; de doelstellingen en de beschreven methodologie rammelen aan alle kanten. Middels dit project wil deze houtimporteur de haalbaarheid van een certificeringssysteem in Birma bestuderen. Het opzetten van een dergelijk ‘eigen’ systeem lijkt een handige manier om de

daadwerkelijke herkomst van het hout te verdoezelen. De eerste stap naar duurzaam bosbeheer is echter de volledige participatie van alle belanghebbenden, dus ook de lokale bevolking die in en rond de teakbossen leeft. Dit is gezien de huidige situatie in Birma volledig uitgesloten. Het bosbeleid van de Wereldbank (2002) heeft onder andere bepaald dat volwaardige houtcertificerings-

 Situatie Birma kriteak

Legaal hout uit Birma is niet per definitie duurzaam

© Global Witness

systemen op zijn minst de rechten van etnische minderheden moeten erkennen. Deze minderheden worden in Birma stelselmatig vervolgd en gedwongen tot dwangarbeid. Verder willen de Nederlandse importeurs dat de zagerij aldaar een leverancierscontrole door een derde onafhankelijke partij moet ondergaan. Deze partij is niet alleen nog niet bekend, het is ook zeer twijfelachtig of deze partij daadwerkelijk onafhankelijk kan zijn. In Birma is immers geen vrijheid van pers en vrijheid van meningsuiting. De vakbonden plus belanghebbendenorganisaties hebben het daardoor erg moeilijk.”

Oplossing

Birma heeft een politiek stabiel klimaat nodig voordat het überhaupt goed kan gaan in de bosbouw. In 1988 heeft mevrouw Aung San Suu Kyi, leidster van de democratische oppositie partij, de National League for Democracy (NLD) de verkiezingen in Birma gewonnen met 80 procent. De uitslag van deze verkiezingen werd echter verworpen door de Junta. Zij heeft nu al sinds 1988 huisarrest in de hoofdstad Rangoon en dat is kort geleden weer verlengd. Een negatief signaal, dat enige hoop op verbetering de grond in boort. Daar houdt het niet op. Birma heeft ook het Franse Art-

sen Zonder Grenzen en het Internationale Rode Kruis het land uitgezet. Praktisch alle buitenlandse Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) wordt het humanitaire werk onmogelijk gemaakt. Ook veel Birmese NGO's, zoals milieuclubs, worden gemuilkorfd. Embryonale NGO's wijken daarom vaak uit naar het naburige Thailand.”

Birma op de agenda

“Met betrekking tot de import van Birmese producten, moeten er op Europees niveau eerst restricties komen. Alleen schijnt dat niet zo makkelijk te zijn. Eind vorig jaar werd Birma op verzoek van aartsbisschop

Gekleurde import- en exportcijfers

Volgens de officiële cijfers van de importerende landen werd in 2000 1.1 miljoen kubieke meter aan Birmees hout geïmporteerd. Dit is zeker 2,5 keer zo veel als de officiële exportcijfers van de Myanmar Central Statistic Organisation (MCSO). Hierdoor is het aannemelijk dat op zijn minst 1.0 miljoen kubieke meter hout in dat jaar illegaal vanuit Birma werd geëxporteerd. Import- en exportcijfers rond Birmees teak zijn erg gekleurd. Omdat houtcertificering uit Birma, gezien de huidige omstandigheden onmogelijk is, kan er geen zekerheid worden gegeven over de herkomst van het gekapte hout. Sommige importeurs geven bij de import van Indonesisch teak aan dat het teak uit Birma komt. Dit omdat Birmees teak van veel betere kwaliteit is

en een hogere waarde heeft. Een niet-kenner zal dus een hoger bedrag voor Indonesisch teak betalen in de veronderstelling dat het Birmees teak is. Aan de andere kant kunnen houtimporteurs aangeven, om negatieve publiciteit rond het inkoopbeleid te voorkomen, dat zij uitsluitend Indonesisch teak verkopen. Aan de consument zal vervolgens wel duidelijk worden gemaakt dat het Birmees teak betreft. In het bijzonder Birmees teak wordt regelmatig “witgewassen” door het te verkopen via een derde land of het te verwerken tot een eindproduct en het vervolgens te exporteren. Zo zijn er berichten dat Birmees teak via “duurzame” Maleisische houtkanalen op de Nederlandse markt terecht komt. Tevens komt veel illegaal gekapt hout op de Chi-

nese markt terecht alwaar het wordt verwerkt tot tuinmeubelen, triplex en overige houtproducten. Volgens het rapport “China and the global market for forest products” van Forest Trends en het Center for International Forestry research (CIFOR) is Nederland met 10%, na Groot-Brittannië en Duitsland, de grootste importeur van Chinese houtproducten. De import van Chinese houtproducten in de EU is sinds 1997 met bijna 800% toegenomen. Des te meer reden om uitsluitend FSC-gecertificeerd hout te kopen: om gesjoemel op de internationale houtmarkt tegen te gaan en duurzaamheid te promoten. Dit is op zowel de korte als de lange termijn voor zowel de producent als de consument het meest voordelig.

Desmond Tutu en Tsjechisch oud-president Vaclav Havel op de agenda van de Veiligheidsraad gezet. Dat is al een goed teken. Het geeft aan dat de zorgen over Birma in de internationale gemeenschap vrijwel unaniem worden gedeeld. Niet alleen in het Westen, maar ook in Zuidoost-Azië. Desondanks blijft het moeilijk om een algehele boycot of economische sancties op te leggen. Een aantal landen zal ongetwijfeld gebruik maken van haar vetorecht.

De Europese Unie (EU) ziet het verbod op teakhout uit Birma nog niet zitten. Zij zijn van mening dat het nauwelijks effect zal

In Birma leven verscheidene stammen. De Enn Tribe is daar één van.

(ADVERTENTIE)

(ADVERTENTIE)

Situatie Birma kriteak

© Global Witness

hebben, omdat het hout anders toch via andere landen Europa zal binnenkomen. Een importverbod op basis van illegaal gekapt hout is daarom moeilijk te formuleren, want wat is legaal en wat is illegaal hout? Een positieve kanttekening is dat FSC-

gecertificeerd hout het grijze gebied tussen legaal en illegaal hout aanzienlijk kan verkleinen. Het regime in Birma kan in ieder geval geen garanties bieden met betrekking tot duurzaam bosbeheer en de productie van goed hout”, zegt hoofd houtcampag-

ne, Mirko Marseille. “Dit betekent dat we het vooralsnog moeten doen met het ontmoedigingsbeleid en de bereidwilligheid van Westerse bedrijven om hier gehoor aan te geven. Ik zie de situatie in Birma helaas niet snel veranderen.”

Birma is een extreem land, aldus:

Amnesty International: 1100 politieke gevangenen in Birma achter de tralies.

Human Rights Watch: Het Birmese leger heeft het grootste aantal kindsoldaten ter wereld.

Stichting Vluchteling: Na Palestijnse gebieden, Afghanistan en Soedan komen de meeste vluchtelingen ter wereld uit Birma.

Refugees International: Het Birmese leger gebruikt op grote schaal verkrachting als middel tegen opstandige etnische minderheden.

E-magazine Parade: Op basis van consultatie van organisaties als Amnesty International, Human Rights Watch en Reporters Without Borders is dictator Than Shwe “the third worst living dictator in the world”.

© Pan Kachin Development Society

Positieve ontwikkeling

“Ik zie het als een positieve ontwikkeling dat Terra Vitalis zo duurzaam en transparant bezig is. Terra Vitalis biedt enerzijds een alternatief voor de rooibouw, niet alleen in Birma maar ook voor andere plekken waar illegaal hout wordt gekapt. Anderzijds profiteert de lokale bevolking ervan. Ook is het positief dat teakbomen meer CO₂ opnemen dan de meeste andere houtsoorten. Door de ongebreidelde kap in Birma is natuurlijk teak steeds moeilijker verkrijgbaar waardoor de prijs fors aan het stijgen is. Dit heeft echter geen verminderde vraag tot gevolg, men blijft bereid te betalen voor het alsnog duurder wor-

dende teak uit Birma. Mede hierdoor zal, volgens het rapport “China and the global market for forest products” bij de huidige kopsnelheid over tien tot vijftien jaar geen volwassen natuurlijk teakbos in Birma te vinden zijn. Daarbij moeten we niet vergeten dat de wereldbevolking stijgende is. Deze factoren tezamen genomen zullen de teakprijs wereldwijd zeker omhoog drijven. Terra Vitalis moet gewoon doorgaan waar ze mee bezig is, want als over een aantal jaren de eerste investeerders hun rendement ontvangen, wordt vanzelf bewezen dat teakinvesteringen geld opleveren en teakplantages een uitstekend alternatief zijn.”

Meer informatie

www.globalwitness.org
www.burmacentrum.nl
www.milieudefensie.nl
www.forest-trends.org
www.cifor.cgiar.org
www.earthrights.org
www.greenpeace.nl/reports/legal-forest-destruction
www.fscnl.org

Rapporten:

- Global Witness “A Choice for China: Ending the destruction of Burma’s frontier forests” (October 2005)
- A Conflict Of Interests - The uncertain future of Burma’s forests. A Briefing Document by Global Witness, October 2003)

 Een dag uit het leven van

Gijsbert van der Woude: “Costa Rica heeft een speciale plek in ons hart”

Gijsbert van der Woude kwam in 2005 in dienst van Stichting Terra Vitalis, als Production Manager. Voor die tijd woonde hij tien jaar in Costa Rica, alwaar hij zich bezig hield met de aanleg en het beheer van teakplantages. De laatste drie jaar van zijn verblijf in Costa Rica deed hij dit voor het plantagebedrijf Barca. Zodoende was hij bekend met het product van Terra Vitalis, al voordat hij in dienst kwam. “Ik houd me bezig met alle technische facetten van het product. Dat wil zeggen dat ik over de richtlijnen vaak volgens welke Terra Vitalis wil dat de plantages aangelegd en beheerd worden”, aldus Gijsbert

Meestal sta ik vroeg op, rond een uur of zeven. Zo ook vandaag. Om wakker te worden en mijn conditie op peil te houden stap ik eerst op de hometrainer om even te spinnen. Daarna speel ik wat met mijn zoontje van anderhalf en ontbijt ik samen met mijn gezin.

Morgen

Rond 08.30 uur stap ik in de auto. Gelukkig woon ik niet al te ver van Oosterhout en kan ik al op kantoor zijn rond 09.00 uur. Zodra ik binnen kom, neem ik eerst een kop koffie, die ik nuttig terwijl ik mijn computer opstart en mijn mail doorneem. Ik kijk altijd eerst of er berichten zijn uit Costa Rica zodat ik weer op

de hoogte ben van het reilen en zeilen op de plantages. Vervolgens deel ik mijn e-mails in op prioriteit. De meest belangrijke e-mailtjes vanuit Costa Rica, wil ik liefst beantwoord hebben, nog voordat de mensen in Costa Rica wakker zijn.

De plantages worden door professionele bedrijven in Costa Rica aangelegd en beheerd. Als Production Manager zie ik erop toe dat de plantages aangelegd en beheerd worden volgens de richtlijnen, zoals Terra Vitalis die heeft vastgesteld.

Hiervoor heb ik dagelijks contact met de plantagebedrijven en het bosbouwkundige bedrijf Coillte Consult. Ook stuur ik

externe consultants aan in het geval er zich specifieke situaties voordoen, waarbij we een oordeel nodig hebben van een specialist. Verder houd ik me samen met mijn collega's Ron van Heulekom en Fred de Vries dagelijks bezig met het continue proces van verhoging van de efficiëntie van de controles. Ik ben gemiddeld eens in de twee maanden voor een week of twee in Costa Rica om feeling te houden met de situatie aldaar en mogelijke verbeteringen te bespreken. De afgelopen keer dat ik in Costa Rica was, ben ik met de plantagebedrijven aan tafel gaan zitten om de richtlijnen uitgebreid door te nemen en waar nodig verbeteringen aan te brengen.

Middag

Ik neem eigenlijk nooit tijd om te lunchen. Dus eet ik een paar boterhammen achter mijn bureau, tussen de bedrijven door. In de middag gaat het er doorgaans meer hectisch aan toe. Ik kan vaak nog zo'n prachtige planning hebben, er komt altijd wel het een en ander tussen. Soms heb ik dagen dat ik 's middags alleen maar aan de telefoon ben met Costa Rica. 's Middags, Nederlandse tijd begint hun werkdag. Dus is het de meest logische tijd om direct contact te hebben met de mensen aldaar.

Mijn agenda is aardig vol, maar we houden ons wel veelvuldig bezig met heel interessante dingen. Terra Vitalis is bijvoorbeeld nu zo ver dat we kunnen werken met vegetatief vermeerderd plantmateriaal. Dit wil zeggen dat we su-

perieure bomen uit oudere plantages kunnen stekken. Daarbij wordt gekeken naar de vorm, de groei en de gezondheid van de boom en bovendien naar de locatie waar deze boom groeit. Beide plantagebedrijven zijn al geruime tijd bezig met het ontwikkelen van hoogstaande methodes om vegetatief te vermeerderen. Terra Vitalis heeft richtlijnen uitgezet waar het plantmateriaal aan moet voldoen. En heeft zodoende het proces volledig onder controle. Vegetatief vermeerderen garandeert een constantere productie, mits de selectie en aanleg van het plantgoed professioneel gedaan is. Bij de aanleg is van belang dat er per 0.25 hectare, ons kleinste investeringsobject, een variatie van superieure bomen staat zodat de plantages zo homogeen mogelijk zijn. Ook dit proces wordt begeleid door een externe specialist.

Verder speelt er een discussie over het optimaliseren van het snoeien van de bomen. Een te intensieve snoei kan takvorming bevorderen (en daardoor knoesten veroorzaken, die niet bevorderlijk zijn voor de houtkwaliteit) en die de houtproductie verlagen. Echter, een achterstallige snoei zal ook knoesten veroorzaken. De kunst is om op ieder moment gedurende de groeiperiode de optimale snoei te bewerkstelligen. Ondanks dat er hier al veel kennis en ervaring over bestaat binnen de bedrijven zijn af en toe kleine aanpassingen nodig om het optimum te bereiken.

Avond

Rond 18.00 uur à 18.30 uur ga ik naar huis. Het eerste wat ik

doe zodra ik thuis ben is mijn zoontje naar bed brengen. Daarna gaan we samen eten. Voor de avonduren heb ik doorgaans geen planning. Soms doe ik thuis ook nog wat werkzaamheden. Echter, wanneer ik vrij heb, zit ik gezellig met mijn vrouw Marieke op de bank of kijk ik televisie.

Dit is slechts een greep uit mijn dagelijkse bezigheden. Het is een geweldige job, met name omdat ik mijn beroep als bosbouwkundig ingenieur volledig kan uitoefenen en mijn ervaring daarbij goed kan gebruiken. Costa Rica heeft bij mijn vrouw en mij inmiddels wel een speciale plek veroverd in ons hart, ook omdat onze zoon Alexander daar is geboren. De mogelijkheid contact te houden met dit land is voor mij dus een plezierige bijkomstigheid.

Biografie:

Geboren: 19 april 1967
Broers/ zussen: Vier broers
Studie: Tropische Bosbouw aan de Universiteit van Wageningen
Burgerlijke staat: getrouwd met Marieke
Kinderen: een zoontje van anderhalf jaar

(ADVERTENTIE)

(ADVERTENTIE)

TERRA VITALIS DOET MEER DAN ALLEEN BOMEN PLANTEN

Wie besluit te kiezen tegen wildkap en vóór een duurzaam alternatief, is bij Terra Vitalis aan het juiste adres. Met Terra Vitalis investeert u in een betere wereld, voor een beter rendement. Hoe meer investeerders, hoe meer teakbomen Terra Vitalis kan aanplanten en hoe meer lucht en ruimte we samen kunnen creëren voor de generaties die na ons komen. Investeer met Terra Vitalis in FSC-gecertificeerde teakplantages in Costa Rica en u doet meer dan alleen bomen planten! Zorg met uw investering voor langdurige werkgelegenheid in de regio. En maak dat sociaal-maatschappelijke voorzieningen bereikbaar worden voor iedereen. Investeer in een duurzame toekomst voor een beter ecologisch, sociaal en economisch rendement.

Maak ook het verschil! Bel nu gratis 0800-0880

TerraVitalis

